

Werkprogramma Bibliocenter gemeente Weert

De bibliotheek verandert mee met de samenleving en past haar dienstverlening voortdurend aan de maatschappelijke behoefte en de wensen van de inwoners aan. De dienstverlening is de laatste jaren verschoven van het uitlenen van boeken naar dienstverlening op het gebied van lezen, leren en informeren.

Als gevolg daarvan heeft de bibliotheek zich verder ontwikkeld naar een organisatie die in samenwerking met meerdere partners, diensten verleent aan de inwoners in de regio. Bibliocenter heeft de laatste jaren expertise opgebouwd waarmee ze, binnen het netwerk, invulling geeft aan de drie actuele maatschappelijke opgaven van de bibliotheek zoals beschreven in het landelijke Bibliotheekconvenant 2024-2027. Deze opgaven zijn, het bijdragen en mede realiseren van:

1. Een geletterde samenleving - Leesplezier-taal: lezen, spreken, schrijven.
2. Een Leven lang ontwikkelen - Community: verbinden op interesses
3. Toename van participatie in de informatiedienstverlening - (digi)taalvaardige inwoners.

In de gemeente Weert is naast de drie maatschappelijke opdrachten vanuit het convenant ook ruim aandacht voor het bijdragen aan de resultaten uit de Cultuurnota.

Bibliocenter spreekt een breed publiek aan en zorgt voor toegankelijke openbare bibliotheekvoorzieningen die bijdragen aan persoonlijke ontwikkeling en verbetering van maatschappelijke kansen voor de inwoners

Voor de uitvoering van het bibliotheekwerk in de gemeente Weert zijn voor 2025 extra middelen vrijgekomen om naast de centrale vestiging in Weert ook de vestiging in Stramproy te professionaliseren. Bibliocenter heeft via de gemeente Weert een specifieke uitkering ontvangen voor de doorontwikkeling van het bibliotheekwerk vanuit de vestiging in Stramproy. De bibliotheekvestiging krijgt in 2025 verruimde openingstijden. Voorheen was de bibliotheek wekelijks 20½ uur geopend. Vanaf 2025 is de vestiging in Stramproy in totaal 30½ uur per week geopend. Bovendien wordt de bemensing, voorheen alleen vrijwilligers, substantieel uitgebreid met de inzet van betaalde krachten.

- Uitbreiding van de betaalde uren, met 31 uren per week voor uitvoering van dienstverlening in de frontoffice en organisatie van activiteiten vanuit de vestiging in Stramproy. Het klassieke bibliotheekwerk wordt grotendeels door de vrijwilligers uitgevoerd, maar de coördinatie ligt bij betaalde krachten.
- Het programma van de bibliotheek wordt verbreed (sociaal-maatschappelijk). Denk dan aan:
 - Extra Inzet van Community Librarian
 - Klik-en-Tik cursussen, workshop- en lezingen aanbod, Taalhuis, Taalakkoord etc.
 - De professionele krachten zullen het netwerk verbreden en verkennen met welke organisatie we samen kunnen werken.
 - Zichtbaar maken van de rol en positie van de bibliotheek.
- Het minimale aantal openingsuren bedraagt voor de centrale vestiging in Weert 36 uur per week.
- Iedereen kan in de bibliotheken in Weert boeken, tijdschriften en kranten lezen. Iedereen kan gebruik maken van de faciliteiten in de bibliotheekvestigingen, zoals zitplekken, studieplekken, computers, printfaciliteiten (tegen een vergoeding) en gratis gebruik maken van wifi.
- Voor iedere vestiging geldt dat men lid kan worden van de bibliotheek met één van de zes abonnementen¹. Al deze abonnementen bieden in ieder geval het volgende:
 - Leden kunnen boeken lenen uit de collectie van Bibliocenter en andere bibliotheken in Limburg.
 - Leden kunnen boeken lenen uit collecties uit andere bibliotheken in heel Nederland
 - Leden kunnen e-books en luisterboeken lenen van de Online Bibliotheek.
 - De vestigingen zijn geabonneerd op een groot aantal tijdschriften voor jong en oud die ook beschikbaar zijn voor uitleen.
- Bibliocenter initieert initiatieven van inwoners en onderhoudt een eigen programma rondom thema's zoals armoedebeleid, het voorkomen en bestrijden van laaggeletterdheid, het bevorderen van leesplezier, het

¹ De zes verschillende soorten abonnementen: Mini, Standaard, Comfort, Boek-aan-Huis, Jeugd tot 18 jaar, Zorgeloos Lenen <https://www.bibliocenter.nl/service/lid-worden.html>

bijdragen aan digitale inclusie, het versterken van basisvaardigheden, het mede zorgen voor blijvende inzetbaarheid en het meedoen in de fysieke en digitale wereld.

- Voor leners die zelf niet naar de bibliotheek kunnen komen, hebben we de service boek-aan-huis in de gemeente Weert.
- T/m 18 jaar kan iedereen gratis lid worden van de bibliotheek.
- Voor de hele provincie worden de mogelijkheden onderzocht om in 2025 aan alle Limburgers met een kleine beurs een gratis bibliotheekabonnement aan te bieden via het volwassenenfonds.

Speerpunt 1: De geletterde samenleving - Leesplezier-taal: lezen, spreken, schrijven.

Om de maatschappelijke-, educatieve- en sociale participatie van de inwoners in Weert te vergroten is het belangrijk dat inwoners meedoen in de samenleving. Een goede leesvaardigheid is belangrijk om goed te kunnen functioneren in de samenleving. Om een geletterde samenleving te bevorderen wordt in Weert de inzet van het Digi-taalhuis verstevigd. Het Digi-Taalhuis is een samenwerkingsverband van verschillende lokale organisaties die in opdracht van en samen met de gemeente werkt aan een integrale aanpak van laaggeletterdheid en overige basisvaardigheden. Bij het Digi-Taalhuis kunnen mensen ook terecht voor informatie, advies, begeleiding en doorverwijzing op het gebied van basisvaardigheden.

Om de geletterde samenleving te bevorderen werkt Bibliocenter nauw samen met het onderwijs, kinderopvang en consultatiebureaus. Het bevorderen van leesplezier is hierbij de belangrijkste taak van de bibliotheek. Om van kinderen gemotiveerde en enthousiaste lezers te maken is een doorlopende aandacht voor (voor)lezen en leesmotivatie essentieel. Daarnaast richt de bibliotheek zich op ouderbetrokkenheid en het ondersteunen van leerkrachten en pedagogisch medewerkers.

Het onderwijs is een van de belangrijkste partners van onze bibliotheek. Bibliocenter spant zich in om in 2025 de samenwerking rond de bibliotheken op school verder te verstevigen. In 2025 groeien we verder:

- Van 5 naar 8 dBossen in het PO en in het VO worden de mogelijkheden verder onderzocht
- Bibliocenter faciliteert op 20 scholen een lees/mediaconsulent
- We werken dan op 10 locaties samen met de kinderopvang in Weert.

Bibliocenter doet dit op grond van de algemene wettelijke bibliotheektaken, maar ook via speciale programma's als de Bibliotheek op school (dBos) en BoekStart. Hierbij wordt ingezet op de doorgaande leeslijn waarbij de gezinsaanpak een belangrijke rol speelt. Bibliocenter maakt een breed aanbod van informatie (fysiek en digitaal) voor iedereen toegankelijk en beschikbaar. Met de Bibliotheek op school ondersteunt Bibliocenter het formele onderwijs, vooral op het gebied van taal, lezen en mediavaardigheden. Deze aanpak, met inzet van lees- en mediaconsulenten, is ontwikkeld volgens de landelijke formule.

Speerpunt 2: Een Leven lang ontwikkelen - Community: verbinden op interesses

De bibliotheek ondersteunt inwoners in het bijleren van vaardigheden zodat ze aangesloten blijven bij de snel veranderende maatschappij. Dit is echter breder dan basisvaardigheden. Inwoners kunnen dingen leren waar zij zelf behoefte aan hebben. Dan kan het gaan om vak- en computervaardigheden, een vreemde taal en sociale of praktische vaardigheden gericht op maatschappelijke participatie. Het verbinden op interesses, bijvoorbeeld op het gebied van taal of cultuur, draagt bij aan het kunnen meedoen aan de samenleving.

Inwoners krijgen de kans en worden uitgedaagd om zich te blijven ontwikkelen op uiteenlopende gebieden. Ouderen (en anderen) voelen zich gesterkt om daarbij toch hun leven op een positieve manier vorm te blijven geven.

Bibliocenter ondersteunt mensen in het bijleren van vaardigheden zodat ze aangesloten blijven op de snel veranderende maatschappij. Ze werken daarin samen met diverse partners binnen de gemeenschap. Bibliotheekvoorzieningen bieden voor iedereen een openbare, neutrale en laagdrempelige leer-, ontmoetings- en ontwikkelplek. Het is van belang dat iedereen op een zelfgekozen manier en tempo mee kan blijven doen, kan blijven leren en nieuwe inzichten kan opdoen. Het gaat zowel over non-formeel als informeel leren, over ontmoeting en over toegang tot kunst en cultuur. Dit naast het opdoen van basisvaardigheden zoals lezen, rekenen, digitale vaardigheden én vaardigheden die bijdragen aan blijvende inzetbaarheid.

- We ontwikkelen toegespitste activiteiten en een aanbod voor specifieke doelgroepen. Deze activiteiten worden structureel en waar nodig bijgestuurd en aangepast.
- Het programma van de bibliotheek wordt verbreed (sociaal-maatschappelijk). Denk dan aan:
- Extra Inzet van Community Librarian
- We organiseren dagelijks activiteiten als Klik-en-Tik cursussen, workshop- en lezingen, trainingen in kader van Taalhuis, Taalakkoord etc.

Bij de bibliotheek kunnen inwoners dingen leren waar zij zelf behoefte aan hebben. Dan kan het gaan om vak- en computervaardigheden, een vreemde taal en sociale of praktische vaardigheden gericht op maatschappelijke participatie. Het verbinden op interesses, bijvoorbeeld op het gebied van taal of cultuur, draagt bij aan het kunnen meedoen aan de samenleving.

Speerpunt 3: De Participatie in de informatiedienstverlening - (digi)taalvaardige inwoners.

Meekomen in de huidige tijd vraagt nieuwe vaardigheden, waaronder digivaardigheid. Om participatie en zelfredzaamheid in de informatiedienstverlening te bevorderen worden in de bibliotheken Informatiepunten Digitale Overheid ingezet. De Informatiepunten Digitale Overheid fungeren ook als vindplaats/verwijzer voor mensen die vragen hebben op het gebied van basisvaardigheden. Mensen die moeite hebben met bijvoorbeeld digitale vaardigheden worden geattendeerd op de diverse cursussen. Naast vragen op het digitale vlak wordt met mensen die moeite hebben met taal gesproken over mogelijkheden om zich te ontwikkelen op taalgebied.

Bibliocenter stelt kennis en informatie beschikbaar. De bibliotheek ondersteunt inwoners bij het verkrijgen van digitale vaardigheden en draagt zo bij aan de zelfredzaamheid. Dat begint bij basisvaardigheden: kunnen lezen, schrijven en digitaal basisvaardig zijn. Digitaal burgerschap betekent ook dat mensen zich actief, vaardig en weerbaar kunnen bewegen in de online samenleving. Ook zet de bibliotheek zich in om het onderwijs te ondersteunen op het gebied van digitale geletterdheid.

Bibliocenter draagt door het bevorderen van participatie en zelfredzaamheid bij aan positieve gezondheid. Inwoners weten waar ze terecht kunnen voor advies en ondersteuning, voelen zich weerbaarder en veerkrachtiger.

Speerpunt 4: Cultuur & Samenwerking.

In 2025 zoekt Bibliocenter wederom actief de samenwerking op binnen het culturele netwerk van verenigingen, bedrijven, instellingen en culturele partners als Museum W, Munttheater, RICK, en De Bosuil. Wederom wordt in 2025 nauw samengewerkt en de organisatie van het Cultureel Lint vormgegeven. Bovendien zullen uiteenlopende activiteiten op cultureel vlak door de bibliotheek georganiseerd worden.

We ontwikkelen activiteiten en aanbod voor specifieke doelgroepen. Deze activiteiten worden structureel en waar nodig bijgestuurd en aangepast. Zo worden de verschillende collecties als Manga of de boeken met vreemde talen in 2025 verder toegespitst en krijgt de samenwerking met de Stadsdichter steeds meer vorm.

Naast het organiseren van een cultureel aanbod door de bibliotheek zal de samenwerking met de culturele partners ook zorgen voor kennis- en expertisedeling en een betere zichtbaarheid en vindbaarheid van het totale culturele aanbod in de regio. Denk hierbij aan het opzetten en onderhouden van een Internetpagina: cultuureducatieweert.nl

Samenwerking niet alleen op het culturele vlak maar ook daarbuiten.

Waar mogelijk zoekt Bibliocenter ook de samenwerking met het onderwijs, PuntWelzijn en uiteenlopen de maatschappelijke organisaties. Zo wordt er in 2025 ook samengewerkt rond de thema's laaggeletterdheid, zorg, armoede-beleid, diversiteit en inclusie. Bovendien zoeken we structureel naar mogelijkheden om cultuur in te zetten als middel in het sociale domein.